

دانشگاه ملی و اسناد

مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

فهرست

تحقیقات مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

از پائیز ۱۳۵۸ تا اسفند ۱۳۷۴

بسمه تعالی

گزارش حاضر فهرستی از مشخمت گزارش های تحقیقی و مطالعات انجام شده در موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی بعد از انقلاب اسلامی ایران از سال ۱۳۵۹ تا پایان سال ۱۳۷۴ می باشد که بصورت ضمیمه فهرست تحقیقات و انتشارات موسسه از سال ۱۳۳۷ تا پاییز سال ۱۳۵۸ ارائه می شود .
بدلیل محدود بودن تعداد گزارشات ، این فهرست براساس عناوین مطالعات و تحقیقات نظم گرفته است و براساس دسترسی به اصل گزارش یا طرح ، توضیحی در مورد هر يك از مطالعات آمده است که در آن خلاصه طرح یا گزارش مندرج می باشد .

بعضی از مطالعات با همکاری موسسه و سازمانهای دیگر انجام گرفته و نتایج آن نیز بصورت چندین گزارش تهیه گردیده است . در این فهرست تنها به ذکر گزارش هایی که در این موسسه وبوسیله محققان این واحد تهیه و تنظیم شده است اکتفا نموده ایم . امید است که فهرست حاضر نیاز های پژوهشی علاقمندان را در زمینه منابع و مآخذ ذیربط در مسائل اجتماعی تامین نماید .
لازم می داند که از همکاری و معاضدت کلیه پرسنل موسسه خصوصا " سرکار خانم معصومه قربان خان کسه در تدوین و تنظیم این گزارش کمال مساعدت و اهتمام را مبذول داشته اند تشکر و قدردانی نماید .

دکتر علیرضا محسنی تبریزی

سرپرست موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

عنوان : آراء اجتماعی اقبال

مسئول اجرای طرح : بیژن زرشکیان

همکاران : رقیه جوادی دوست - عالیہ فروتن - فروغ مہرابیان - رحمت الہ چوہری پور

واحد اجرا : موسسہ مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب بہ ریال ۱۹۹۰۰۰۰ ریال

واحد تامین کنندہ اعتبار : دانشگاه تہران

تعداد صفحات ۱۰۰

تاریخ شروع ۶۹/۹/۱

تاریخ انتشار : ۱۳۷۱

آراء اجتماعی اقبال کوششی است برای طرح اندیشہ های اقبال در گسترگہ مقولات اجتماعی . هدف طرح تفکرات اجتماعی است بر اساس آثار فارسی اقبال از پراوازه ترین شخصیت های اندیشمند جهان اسلام است کہ با فلسفہ شرق و غرب آشنائی فراوان دارد . او با مشربی عرفانی و دیدی ایرانی بہ انسان و جهان و جامعہ می نگرد . در آراء اجتماعی اقبال تعدادی از مقولات مشخص چون فرد ، جامعہ ، آگاهی ، خود آگاهی ، از خود بیگانگی با اتکا بر سخنان خود اقبال مورد بررسی قرار گرفته است .

طرح اندیشہ های اقبال در زمینہ اجتماعیات ، زمینہ ای فراهم می آورد کہ مسائل فرهنگی طرح در جامعہ ایران با دیدی بہتر مورد مطالعہ قرار گیرند .

عنوان : ابزار کارسنتی در عشایر مرکزی ایران

مسئول اجرای طرح : جواد صفی نژاد

همکاران : مینا الوندی - نصرالله افجه ای - شاهرخ ترغیبی - فرشته -

خرسندیار - هیبت‌الله غفاری

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ندارد

واحد تأمین کننده اعتبار : ندارد

تعداد صفحات : ۹۸

تاریخ شروع : ۱۳۵۷

تاریخ انتشار : دیماه ۱۳۶۱

گزارش اولیه ابزار کارسنتی، براساس مشاهدات، جمع‌آوری اطلاعات
عکسبرداری و طراحی هر قطعه از این ابزار در میان تیره ها و طوایف مختلف کنگیلو
و بویر احمد در سالهای ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸ تهیه شد. * محققان گروه تحقیقات
عشایری طی سالهای ۱۳۵۷ - ۱۳۶۲ همواره اطلاعات مربوط به هر قطعه
از این ابزار را دسته بندی و با استفاده از عکسها و اسلایدها و اطلاعات افراد
آگاه محلی که با این طرح همکاری داشتند تکمیل می کردند این گزارش اولیه یک
بار همراه با طراحی روی کاغذ کالک و عکسهای سیاه و سفید باردیگر فقط با طراحی
روی کالک به صورت زیراکس تکثیر شد *

در سال ۱۳۶۲ مرکز عشایری ایران، براساس گزارش زیراکس شده، مطالب اصلی
گزارش را با حروف چینی آی. بی. ام به صورت کتاب منتشر نمود. * متأسفانه در این
چاپ، در صفحه بندی و تنظیم مطالب و تصاویر کتاب اشکالاتی وجود دارد که با
توجه به گذشت زمان قابل تصحیح نیستند *

عنوان : ارزیابی فنی ، اقتصادی ، اجتماعی طرح های مرتع داری (شامل ۹ پروژه می باشد)

مسئول اجرای طرح : دکتر مصطفی ازکیا

همکاران : دکتر منصور وثوقی ، دکتر حمید انصاری ، دکتر جلال الدین رفیع فر ، محمود نبی زاده ، محسن صفا بخش ،

دکتر علی اکبر محرابی و بیش از ۲۰ نفر از کارشناسان

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال :

واحد تامین کننده اعتبار : وزارت جهاد سازندگی (سازمان جنگلها و مراتع کشور)

تعداد صفحات : تاکنون ۱۰۰۰ صفحه

تاریخ شروع : آبان ۷۳

تاریخ انتشار : ۷۵

تعداد پروژه منتشر شده : ۳

تخریب مراتع ایران طی سالهای اخیر باروندى افزایشى جریان دارد مطالعات اولیه حاکی از آن است که عوامل انسانی در این تخریب نقش بسزائی داشته است به منظور آگاهی از زمینه ها و عوامل اجتماعی مؤثر بر تخریب مراتع ایران و ارائه راه حل هائی برای جلوگیری از آن سازمان جنگل ها و مراتع پژوهشى را در این زمینه از موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی خواستار شد این طرح که در قالب ۹ پروژه در استان فارس و کهکیلویه و بویر احمد در حال اجراء است و تاکنون سه پروژه آن نیز منتشر شده است حاوی نکاتی پیرامون تاثیر عوامل اجتماعی نظیر سن ، سواد ، شغل ، درآمد ، مسائل قومی و طایفه ای ، مالکیت و نظائر آن بر مسئله مرتع می باشد در این بررسی نشان داده شده است که در صورت توجه به این عوامل می توان تا حدود زیادی جلوی تخریب مراتع را بگیرد . در این طرح ابعاد فرهنگی و نظرسنجی مرتعداران نسبت به طرح های مرتعداری مورد توجه قرار گرفته است .

عنوان: ارزیابی طرحهای جامع شهری و نقش مطالعات اقتصادی - اجتماعی در آن

مسئول اجرای طرح: دکتر غلامعباس توسلی

همکاران: عالیہ فروتن رقیه جوادی دوست - داود حسینی

واحد اجرا: موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال: ۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار: دانشگاه تهران

تعداد صفحات،

تاریخ شروع: آذر ۷۴

تاریخ انتشار:

نوسازی شهری در ایران با اینکه هنوز جوان است بصورت مسئله بغرنجی در آمدن است که خود ناشی از اقداماتی است که در زمینه تهیه طرحهای جامع شهری صورت گرفته است تاکنون بیش از صد طرح جامع شهری در مورد شهرهای بزرگ و متوسطه ایران توسط شورایی عالی شهرسازی و یا وزارت کشور یا فرمانداریهها عموماً " توسط مهندسين مشاور انجام شده است اما نقش مطالعات اقتصادی و اجتماعی در آن در گذشته حدود ۵۰ درصد هزینه ها بالغ می شود بتدریج کاهش یافته و اکنون اهمیت چندانی به اینگونه مطالعات نمی دهد.

در جامعه ما که برنامه ریزی در سطح کشور وجود دارد و امور توسعه اجتماعی - اقتصادی در برنامه های پنج ساله هماهنگ می شود، سپردن سرنوشت شهرهای بزرگ بدست موسسات مهندسين مشاور بدون اینکه ارتباط کافی بین آنها و سایر صاحب نظران و تصمیم گیران در زمینه های اجتماعی، اقتصادی فرهنگی وجود داشته باشد و یا رابطه ای در زمینه توزیع متعادل جمعیت و فعالیتهای اقتصادی و اجتماعی در سطح جامع تر اختیار آنها گذارده شود از مسائلی است که اگر مورد توجه قرار نگیرد، مشکلات عدیده ای را ایجاد خواهد کرد. ما در این طرح برآنیم که طرحهای اجرا شده در این زمینه را مورد بررسی قرار داده و توجه به مسائل اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی در آنها را مورد ارزیابی قرار دهیم.

عنوان : اصول و مبانی جمعیت شناسی :

پارامترهای دموگرافی

The unesco , teachers study guide on biology, of Human population,
the unesco press 1974

مترجم : محمود نبی زاده

واحد اجرا : مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ندارد

واحد تأمین کننده اعتبار : ندارد

تعداد صفحات : ۷۳

تاریخ شروع : ۱۳۶۲

تاریخ انتشار : فروردین ماه ۱۳۶۴

کتاب مذکور را گروهی از متخصصین بخش فرهنگی سازمان ملل —
(یونسکو) در سال ۱۹۷۵ میلادی تألیف کردند که در نوع خود بسیار ارزنده
است . بویژه آنکه پس از تهیه متن اصلی کتاب ، بخش آسیائی سازمان ملل
در بانکوک سمیناری تشکیل داد و در آن مباحث مختلف مندرج در کتاب
مورد نقادی و تبادل نظر قرار گرفت . مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی
نیز به همین دلیل به ترجمه و انتشار متن مذکور اقدام نمود .
در این ترجمه ، پارامترهای دموگرافی ، مثل ، بعد و تراکم جمعیت ، میزان
رشد در فواعل سرشماریها ، قابلیت باروری ، میزان خام موالید ، مرگ و میر ،
جدولهای عمر ، مهاجرت ، افزایش طبیعی باروری و ... با بیانی ساده که
قابل استفاده برای دانشجویان باشد تشریح شده است . بعلاوه ، برای
آگاهی دانشجویان از چگونگی کاربرد پارامترهای مذکور ، جداول " مشخصات
جمعیتی کشورهای حوزه ESAP " و " باروری و برنامه ریزی خانواده "
ترجمه و پیوست جزوه آمده است .

عنوان : انگیزه ها و علل گرایش داوطلبان کنکور به رشته پزشکی

مسئول اجرای طرح: دکتر محمدتوکل کوثر

همکاران : دکتر شهلا کاظمی پور

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۳۰۰۰/۰۰۰ ریال

واحدتامین کننده اعتبار: دانشگاه تهران

تعداد صفحات : ۲۱۵

تاریخ شروع : ۱۳۶۸

تاریخ انتشار: ۱۳۷۲

در این طرح هدف ارزیابی علل گرایش داوطلبان کنکور به رشته پزشکی بوده که از طریق تحقیق پیمایشی بتوسط پرسشنامه نظرات داوطلبان کنکور رشته تجربی در سال ۱۳۶۸ جمع آوری گردید و سپس از طریق کامپیوتر بتوسط بسته نرم افزاری *SPSS* که نتایج استخراج و مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت که نتایج آن بصورت یک گزارش ۲۱۵ صفحه تنظیم شده است.

عنوان : بررسی اجتماعی - اقتصادی مراکز خدمات روستائی (کلیات)

جلد اول

مسئول اجرای طرح : مصطفی ازکیا

همکاران : ندارد

واحد اجرا : مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۷۰۰/۰۰۰

واحد تامین کننده اعتبار : وزارت کشاورزی

تعداد صفحات : ۶۳

تاریخ شروع : مهرماه ۱۳۶۲

تاریخ انتشار : دیماه ۱۳۶۴

ضرورت بهبود وضع فعالیت کشاورزی و شناخت و بهره برداری و حفظ ظرفیتهای منابع تولید در بخش کشاورزی ، برنامه ریزیهای دقیق و اجرای سیاستها و استراتژیهای توسعه اقتصادی - اجتماعی در روستاهای کشورمان را ایجاب می کند .
پس از انقلاب اسلامی ، یکی از گامهایی که در این جهت برداشته شده است . تشکیل مراکز خدمات روستائی به عنوان يك برنامه توسعه کشاورزی ، روستائی ، عشایری بوده است .

مطالعه حاضر در جهت ایجاد سرعت و موفقیت در انجام اهداف توسعه و عرضه خدمات گوناگون به روستاها از طریق مراکز خدمات روستائی عشایری ، ناظر بر اهداف زیر است :

سنجش میزان مشارکت قشرهای اجتماعی مختلف روستائی در اداره این مراکز و ارزیابی تاثیرات مراکز خدمات در : افزایش تولیدات کشاورزی ، تغیر الگوی توزیع و افزایش درآمد در میان گروههای مختلف جامعه روستائی ، ایجاد شکاف بیشتر میان مناطق غنی و فقیر از حیث شرایط اقلیمی و زیربنائی ، - ساخت قدرت در روستا ،

عنوان : بررسی اجتماعی — اقتصادی مراکز خدمات روستائی (مرکز خدمات روستائی
شریعتی)

جلد دوم

مسئول اجرای طرح : مصطفی ازکیا

همکاران : صفری بهمنی — مهناز زند — محمد رضا عبدالمکیان

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۷۰۰ / ۰۰۰

واحد تامین کننده اعتبار : وزارت کشاورزی

تعداد صفحات : ۹۶

تاریخ شروع : مهرماه ۱۳۶۲

تاریخ انتشار : دیماه ۱۳۶۴

ضرورت بهبود وضع فعالیت کشاورزی و شناخت بهره برداری و حفظ ظرفیتهای
منابع تولید در بخش کشاورزی ، برنامه ریزی های دقیق و اجرای سیاستها و استراتژی
توسعه اقتصادی — اجتماعی در روستاهای کشورمان را ایجاب می کند .

پس از انقلاب اسلامی ، یکی از گامهایی که در این جهت برداشته شده است ، —
تشکیل مراکز خدمات روستائی به عنوان يك برنامه توسعه کشاورزی ، روستائی ، عشایر
بوده است .

مطالعه حاضر در جهت ایجاد سرعت و موفقیت در انجام اهداف توسعه و عرضه خدمات
گوناگون به روستاها از طریق مراکز خدمات روستائی عشایری ، ناظر بر اهداف زیر
است :

سنجش میزان مشارکت قشرهای اجتماعی مختلف روستائی در اداره این مراکز و ارزیابی
تاثیرات مراکز خدمات در : افزایش تولیدات کشاورزی ، تغییر الگوی توزیع و افزایش
درآمد در میان گروههای مختلف جامعه روستائی ، ایجاد شکاف بیشتر میان مناطق
غنی و فقیر از حیث شرایط اقلیمی و زیربنائی ، ساخت قدرت در روستا .

عنوان : بررسی اجتماعی-اقتصادی مراکز خدمات روستائی (مرکز خدمات روستائی
ابودرا

جلد سوم

مسئول اجرای طرح : مصطفی ازکیا

همکاران : صفابخش

واحد اجرا : مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۷۰۰/۰۰۰

واحد تامین کننده اعتبار : وزارت کشاورزی

تعداد صفحات : ۲۳۷

تاریخ شروع : مهرماه ۱۳۶۲

تاریخ انتشار : دیماه ۱۳۶۴

ضرورت بهبود وضع فعالیت کشاورزی و شناخت و بهره برداری و
حفظ ظرفیتهای منابع تولید در بخش کشاورزی ، برنامه ریزی های دقیق
و اجرای سیاستها و استراتژیهای توسعه اقتصادی - اجتماعی در روستاهای
کشورمان را ایجاب می کند .
پس از انقلاب اسلامی ، یکی از گامهایی که در این جهت برداشته شده است .
تشکیل مراکز خدمات روستائی به عنوان يك برنامه توسعه کشاورزی ، روستائی
عشایری بوده است .

مطالعه حاضر در جهت ایجاد سرعت و موفقیت در انجام اهداف توسعه و
عرضه خدمات گوناگون به روستاها از طریق مراکز خدمات روستائی عشایری ،
ناظر بر اهداف زیر است :

سنجش میزان مشارکت قشرهای اجتماعی مختلف روستائی در اداره این مراکز
و ارزیابی تاثیرات مراکز خدمات در : افزایش تولیدات کشاورزی ، تخییر
الگوی توزیع و افزایش درآمد در میان گروههای مختلف جامعه روستائی ،
ایجاد شکاف بیشتر میان مناطق غنی و فقیر از حیث شرایط اقلیمی و زیربنائی ،
ساخت قدرت در روستا .

عنوان : بررسی جنبه‌های اجتماعی - اقتصادی نظام های بهره برداری از زمین

در شهرستان گرمسار

مسئول اجرای طرح : مصطفی ازکیا

همکاران : بیژن افسر کشمیری - علی پاینده - محسن صفابخش - رحمان نصیری

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۳/۰۰۰/۰۰۰

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

تعداد صفحات : ۳۳۴

تاریخ شروع : خرداد ماه ۱۳۶۴

تاریخ انتشار : ۱۳۶۷

نظام بهره برداری کشاورزی ایران در دوره اخیر در معرض تغییرات عمده ای قرار گرفت . اصلاحات ارضی سال ۴۱ به نفع مالکان غایب ازده ، سرمایه داران ارضی و دهقانان مرفه پایان یافت تقسیم زمین بین زارعان موجب از هم پاشیدگی نظام تولید سنتی و رواج بهره برداری دهقانی گردید و این شیوه بهره - برداری به سبب ناتوانی شرکت های تعاونی روستائی و فقدان مدیریت تولید و عدم حمایت دولت بارکود مواجه شد .

از سال ۴۷ بعد دولت به دخالت مستقیم در امر کشاورزی پرداخت و به ایجاد شرکتها سهامی زراعی و مجتمع های کشت و صنعت مبادرت ورزید سرمایه داری ارضی گسترش یافت و موجب ورشکستی بهره برداری دهقانی شد .

بعد از انقلاب اسلامی دولت به منظور سروسامان بخشیدن به وضع کشاورزی - سیاست هائی چون تصویب لایحه قانونی واگذاری اراضی و تشکیل هیئت های هفت نفره به منظور حل مساله زمین و ایجاد واحد های تولیدی مشاع به منظور جلوگیری از تجزیه و پراکندگی اراضی ، سهولت در ارائه خدمات توسط دولت و ساده تر شدن جریان سرمایه گذاری در جهت تولید کشاورزی را به مرحله اجرا گذاشته است .

عنوان: بازارهای هفتگی روستائی (گیلان)

مسئول اجرای طرح: بیژن افسرکشمیری

همکاران: شاهرخ ثورغیبی

واحد اجرا: موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال: ۱۹۸۸۰۰۰

واحدتامین کننده اعتبار: دانشگاه تهران

تعداد صفحات:

تاریخ شروع ۱۳۶۹

تاریخ: ۱۳۷۰

بازارهای هفتگی روستائی پدیده جدیدی نیستند، قدمت آنها به بیش از هزار سال می‌رسد و هنوز هم در نقاط مختلف ایران، آذربایجان، خراسان، نقده، میناب، گیلان، مازندران وجود دارد و در شمال ایران بخصوص گیلان و مازندران این بازارها به‌تدریج منظم‌تر تشکیل می‌شوند و این بازارها یک روز در هفته تشکیل می‌شوند و نام آن روز را بخود می‌گیرند مانند دوشنبه بازار ۲- شنبه بازار ۰۰۰۰۰۰۰۰ بازارهای روستائی محل مناسبی است که روستائیان و دهقانان می‌توانند تولیدات زراعی، دامی، صنایع دستی خود را مستقیماً "بدون آنکه واسطه‌ها در آن دخالت داشته باشند بفروش برسانند و از آنجا که بازاریابی محصولات کشاورزی خود مساله مشکلی است، بازارهای هفتگی روستائی فضای مبادله مطمئنی بحساب می‌آید مضافاً "برای آنکه مصرف کنندگان این تولیدات که غالباً "شهری و روستائی هستند دچار نرخ‌های گران بازارهای ثابت نمی‌شوند و محصولات روستائی با کیفیت مطلوب‌تری به دست آنان می‌رسد مسئله آنست که بازارهای هفتگی روستائی نقش مهمی در منطقه دارند ولی متأسفانه فعالیت آنها محدود است و پاره‌ای از آنها به علت مشکلاتی که در منطقه پیش آمده منحل شده‌اند و امکان منحل و یا متروک شدن بقیه آنها می‌رود. بنابراین مطالعه این بازارها ضروری بنظر می‌رسد. برای مطالعه این بازارها فعلاً "یک بازار از منطقه گیلان مورد بررسی قرار می‌گیرد."

عنوان : برآورد و تحلیل شاخص‌های حیاتی (ازدواج ، باروری ، مرگ و میر) بر اساس اطلاعات سرشماری‌های

۱۳۶۵ و ۱۳۷۰

مسئول اجرای طرح : دکتر محمد میرزائی

همکاران : دکتر شهلا کاظمی پور - محمد باقر ناصری - مجید کوشی

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۳۹۹۵۰۲۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

تعداد صفحات :

تاریخ شروع : اردیبهشت ۷۴

تاریخ انتشار :

بدنبال سرشماری‌های عمومی نفوس و مسکن ، نشریاتی حاوی اطلاعات و آمارهای تفصیلی برای کل کشور ، استانها و هریک از شهرستانها منتشر می‌گردد . اطلاعات مندرج در این نشریات معمولاً " اطلاعات خامی است که بالقوه می‌توانند مبنای استنباطها ، برآوردها و ساختن شاخص‌هایی در مورد ویژگیهای جمعیتی باشند . شکل دادن به این آمارهای خام و تبدیل آنها به ارقام نسبی و استاندارد و برآورد شاخصها و میزانهای جمعیتی نه تنها زمینه تجزیه و تحلیل سرشماریها و مقایسه سرشماریهای متوالی و بررسی روند تحولات جمعیتی را فراهم می‌کند بلکه می‌تواند مبنایی برای استفاده پژوهشگران و برنامه ریزان به منظور پی بردن به ویژگیهای جمعیتی کشور و مناطق مختلف آن باشد . در این طرح عمدتاً " اطلاعات سرشماری ۱۳۶۵ و آمارگیری جاری جمعیت در سال ۱۳۷۰ به تفکیک استان مورد استفاده قرار گرفته و در صورت لزوم آمارهای سرشماری‌های گذشته مورد استفاده و استناد قرار خواهد گرفت .

عنوان : بررسی مشکلات اقتصادی - اجتماعی ناشی از پراکندگی زمین در واحد زراعی سنتی ، سربند (شازنداراک)
بانضمام اطلس پراکندگی زمین در روستای حسین آباد دهستان کزاز استان مرکزی

سرپرست طرح : دکتر منصور وثوقی

مجری طرح : محمود نبی زاده واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۴۷۱۷۲۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

تعداد صفحات : ۲۸۵

تاریخ شروع : ۱۳۶۷

تاریخ انتشار : ۱۳۷۰

در سال ۱۳۶۴ برای اولین بار محققین موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی با اجرای طرح تحقیقاتی " بررسی مشکلات اقتصادی - اجتماعی پراکندگی زمین ۰۰۰۰ در دهستان کزاز سربنداراک " به مشکلات متعددی پراکنده بودن زمینهای زراعی جفت گاو (واحد زراعی سنتی) پی برده و نتایج آن طی گزارش در سال ۵۷ منتشر شد و متعاقب آن طرح تحقیقاتی دیگری که تمام دهستان های شهرستان شازند (سربند) را دربرمیگرفت بوسیله محققین طرح اول و جمعی دیگر از محققین موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی به اجراء آمد این طرح از زوایای مختلف اقتصادی و اجتماعی مشکل پراکندگی را در ۲۸ روستای شهرستان سربند مورد بررسی قرار داده و نتایج ارزشمندی که کاربرد فراوانی داشته ارائه داده است بدنبال انتشار گزارش نهائی طرح کاربردی فوق وزارت کشاورزی در چهارچوب يك برنامه بلندمدت طرح يك پارچه سازی در اراضی کشاورزی واحدهای زراعی سنتی را در سطح کشور بمورد اجرا گذار د . هنوز عملکرد يك پارچه سازی یا يك کاسه نمودن اراضی زراعی مورد مطالعه قرار نگرفته است . اجزاء بوسیله مجری طرح مذکور ، طرح دیگری که هدف آن ارزیابی عملکرد يك پارچه سازی است منظم گردیده تا در یکی از مناطق ا یران بمورد اجرا در آید .

عنوان : بازخوانی ، مطالعه و تفسیر سند دشمن زیاری

مسئول اجرای طرح: جواد صفی نژاد

همکاران ، علی پاینده

واحد اجراء : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۱۶۹۲۰۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

تعداد صفحات : ۲۰۹

تاریخ شروع : ۷۰/۴/۱۹

تاریخ انتشار : ۱۳۷۱

در استان کهگیلویه و بویر احمدشش ایل عمده کشور ساکن اند، یکی از این ایلات دشمن زیاری است که در آخرین سرشماریهای رسمی بیش از ۱۰۰۰ خانوار کوچ روداشته که به دو قسمت سردسیر و گرمسیر تقسیم می گردد بخش گرمسیری دشمن زیاری بنام پشتکوه شهرت دارد در پشتکوه دشمن زیاری سند کهنی یافته ام که مربوط به سال ۱۰۶۸ ه. ق است در این سال سرپرست بزرگ ایل دشمن زیاری بواسطه کهولت تصمیم می گیرد ثروت و سرپرستی ایلی خود را به پسر ارشدش منتقل نماید ، در این راستا مجمعی از سران عشایر کهگیلویه را به شهر دهدشت که در مرکز گرمسیری کهگیلویه واقع شده است دعوت می نماید در این مجمع ۷۹ نفر از سران عشایر و ۳۲ نفر از بزرگان و محلیان شرکت می نمایند (جمعا " ۱۱۱ نفر) و این عده به عنوان شاهد انتقال قدرت و ثروت به فرزند سرپرست ایل حاشیه سند را امضاء و مهر ————— نموده اند .

در این طرح دسته بندی نمودن ثروت سرپرست ایلی ، دسته بندی شرکت کنندگان و تعلق آنان به کدام ایل یا طایفه مشخص و سوابق ایلی آنان تا به امروز که در محل دیده می شوند و هم چنین اصطلاحاتی که در آن زمان برای سرپرستان عشایری بکار برده می شده مورد توجه است .

عنوان : بررسی علل مهاجرت و شرایط و چگونگی کار و زندگی عده‌ای از کارگران ساختمان (فصلی) در تهران

مسئول اجرای طرح : دکتر منیژه مقصودی

همکاران : محمد قاضوی

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۱۸۵۰۰۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

تعداد صفحات : ۱۵۴

تاریخ انتشار : بهمن ۱۳۷۱

بررسی کیفی (ژرفانگر) وضعیت کارگران ساختمانی (فصلی) در سه مقطع :

الف : شرایط زندگی در روستا و عوامل اجتماعی - اقتصادی و روانی بر انگیزنده تصمیم گیری در مورد حرکت بسوی

شهرهای بزرگ و مبادرت به کار ساختمانی

ب : شرایط کار ، مسکن ، تغذیه و بطور کلی مسائل و مشکلات کار و زندگی و اقامت در شهر (تهران)

ج : پیامد اقدام : تاثیرات اجتماعی - اقتصادی و فرهنگی که بدنبال این مدت اقامت در شهر در زندگی فردی

و خانوادگی آنان و بطور کلی در زندگی جمعی روستا بوجود می‌آید .

عنوان : بررسی آسیب ها و انحرافات اجتماعی و رابطه آن با مشارکت اجتماعی

مسئول اجرای طرح : دکتر غلامعباس توسلی

همکاران :

واحد اجراء : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۸۳۴۰۰۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

تعداد صفحات : ۴۴۶

تاریخ شروع : ۶۸/۸/۱

تاریخ انتشار : اسفند ۱۳۷۱

از قدیم ترین زمانها تاکنون در تمامی جوامع شاهد بروز انواع و مظاهر گوناگون از رفتارهای انحرافی بوده و هستیم همیشه رفتارهایی مشاهده شده است که از حالات کاملاً " فردی و استثنائی خود خارج گشته و کم و بیش بانسبیتی ساکن و یاروبه افزایش و کاهش در طی زمان عناوین مختلفی نظیر انحراف ، ناسازگاری ، رفتارهای ضد اجتماعی و آسیب شناسی اجتماعی معرفی می شود . بررسی های متعددی که در ایران و سایر کشورها در زمینه مسائل فوق انجام گرفته است نشان می دهد که بیک عامل عمده در بروز تمامی این مسائل و بسیاری مسائل دیگر بطور مستقیم و غیر مستقیم مطرح است و آن احساس سرخوردگی از جامعه و یا به گونه ای دیگر احساس انزوای اجتماعی است که می توان آن را نتیجه عدم مشارکت اجتماعی دانست در این طرح هدف این است که :

- ۱ - شناخت زمینه ها و سنجش میزان از خود بیگانگی اجتماعی (بی قدرتی-انزوای اجتماعی)
- ۲ - شناخت انواع بی هنجاری ها (زمینه های ذهنی آن)
- ۳ - شناخت علل و شرایط موثر بر عدم مشارکت اجتماعی و رابطه آن با آسیب های عمده اجتماعی
- ۴ - شناخت علل و شرایط موثر بر افزایش میزان مشارکت اجتماعی
- ۵ - جستجوی درجه مشارکت اجتماعی گروهها و قشرهای مختلف جامعه که در مراحل مختلف بی هنجاری اجتماعی قرار گرفته اند .
- ۶ - آگاهی از میزان مشارکت اجتماعی در زمینه های مختلف حیات اجتماعی و فرهنگی

عنوان : بررسی مسائل و مشکلات روانی - اجتماعی کودکان و نوجوانان بی سرپرست بازمانده زلزله خرداد ۱۳۶۹ در منطقه رود بار گیلان

مسئول اجرای طرح : مهناززند - دکتر علیرضا محسنی تبریزی (مشاور طرح)

همکاران : طاهره خزاعی - فرشته خرسندیار - طیبه گرد مرد - زهرا مهنذب

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۱۹۹۱۵۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار: دانشگاه تهران

تعداد صفحات : ۲۳۷

تاریخ انتشار : ۱۳۷۱

کشور ایران یکی از نقاط زلزله خیز جهان است . از جمله مهم ترین پی آمدهای زلزله ، بی سرپرست شدن تعدادی از افراد باز مانده ، از جمله کودکان و نوجوانان است که سالهای سال گریبانگیر جامعه آسیب دیده باقی می ماند . شناخت و کسب اطلاعات کمی و کیفی از ابعاد و چند و چون مسائل و مشکلات آنها می تواند روشهای مناسبی برای جبران سریع تر آلام روحی و برقراری مجدد نظم و سرو سامان بخشیدن به اوضاع زندگی این افراد و طبعاً " کاهش آسیبهای اجتماعی را در جامعه بدست دهد .

در این بررسی اثبات یار د ۶ فرضیه در زمینه بروز : افسردگی ، پر خاشگری و تند خوئی ، افت تحصیلی ، احساس ناامیدی احساس انزوای اجتماعی ، و احساس اضطراب در بین محصلین دختر و پسر کلاسهای سوم ابتدائی الی سوم راهنمایی ساکن شهر رودبار که در جریان زلزله سی و یکم خرداد ماه سال ۱۳۶۹ پدر و مادر خود را از دست داده اند ، آزمون شده است . اطلاعات مورد نیاز در این بررسی از طریق استفاده از اسناد و مدارك ، مصاحبه هدایت شده (با پرسشنامه) ، مشاهده گردآوری شده است .

عنوان : بررسی علل کجروی زنان ویژه مشکلات موجود آنها و راه حلها

مسئول اجرای طرح: دکتر رحمت الله صدیق سروستانی

همکاران :

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۱۹۵۰۰۰۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

تعداد صفحات : ۲۸۴

تاریخ شروع : ۶۹/۱۲/۲۷

تاریخ انتشار : ۱۳۷۳

هدف از اجرای طرح :

۱- انجام يك تحقيق دقيق و علمي به عنوان بخشی از ضرورتهاي تدريس جامعه شناسي انحرافات

اجتماعي .

۲- شناخت دقيق وضعيت و مشکلات زنان ویژه

۳- کمک به سازماني مسئول درجهت پيش بيني و برنامه ريزي برای حل مسائل زنان ویژه و کاهش

و کنترل فساد و فحشاء در جامعه .

عنوان : بررسی علل خودکشی در استان ایلام (جلد اول و دوم)

مسئول اجرای طرح : دکتر علیرضا محسنی تبریزی

همکاران : دکتر محمد میرزائی - محسن صفا بخش

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۱۲۰۰۰۰۰۰

واحد تامین کننده اعتبار : وزارت کشور

تعداد صفحات : ۷۲۳ (جلد اول و دوم)

تاریخ انتشار : ۱۳۷۲

در این تحقیق که عمدتاً " با هدف شناخت علل و عوامل موثر بر ازدیاد نرخ خودکشی در استان ایلام بین سالهای ۱۳۶۷ - ۱۳۷۱ صورت گرفت ضمن پرداختن به ائیسولوژی (سبب شناسی) و اپیدمیولوژی (همه گیر شناسی) خودکشی در ایلام کوشیدیم با تکیه بر اطلاعات آماری به محاسبه نرخهای خودکشی در مناطق زمانی مورد نظر پرداخته ونوسانات در میزان خودکشی را با توجه به برخی از متغیرهای اجتماعی - جمعیتی - روانی نظیر وضعیت تاهل ، سطح تحصیلات سن ، جنس ، میزان درآمد ، وضعیت فعالیت ، وضعیت مذهبی ، منطقه و محل سکونت ، مهاجرت ، جنگ ، وضعیت روحی و روانی ونظائر آن مشاهده وبررسی نمائیم افرون براین با استعانت از نمونه شناسی های متداول خودکشی خصوصاً " نمونه شناسی دورکهایم وماریس به بررسی صوروانواع خودکشی چون خودکشی خود خواهانه ، دیگر خواهانه ، آنومیك فانالیستیک ونیز تشخیص اشکال وصور ترکیبی آنها پرداختیم . هدف نمائی ونهائی این پژوهش ارائه خط مشی ها واستراتژی مناسب ومقتضی جهت کاهش در صدهای آماری خودکشی در استان ایلام بود ودراین راستا بواسطه ماهیت کاربردی تحقیق بر اهمیت وضرورت پیشگیری ودرمان خودکشی تاکید کردیم . رهیافت رویکرد (Approach) مورد نظر در تحقیق حاضر رویکرد روان شناسی اجتماعی (Social psychological) است . روش تحقیق مورد استفاده عبارتند از : روش مشاهده ، روش میدانی ، روش پیمایشی (survey) جامعه مورد مطالعه (نمونه) متشکل بود از سه گروه خودکشی ناموفق (نجات یافته) بستگان درجه اول خودکشی های موفق وگروه کنترل که بطور مستقل وبانمونه گیری طبقه ای از جامعه کل اخذ وانتخاب گردیدند پرسشنامه استاندارد شده مصاحبه ، مشاهده واطلاعات ثانویه وموجود از منابع وروش های جمع آوری اطلاعات این تحقیق محسوب می شوند .

عنوان : بررسی مجامع مشورتی ائمه جماعات و معتمدین محل در مناطق شهر تهران

مسئول اجرای طرح : دکتر علیرضا محسنی تبریزی

همکاران : دکتر محمد میرزائی - دکتر علیرضا هاشمی - سید ابراهیم موسوی نژاد

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۴۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار : شهرداری تهران (معاونت امور اجتماعی)

تعداد صفحات : ۳۷۹ ص

تاریخ شروع : ۱۳۷۲

تاریخ انتشار : زمستان ۱۳۷۳

طرح در ۶ فصل به شرح ذیل تنظیم یافته است :

۱- طرح و بیان مسئله

۲- مروری بر مبانی نظری

۳- تنظیم و فورمولاسیون فرضیات تحقیق

۴- متدولوژی

۵- تجزیه و تحلیل داده ها و آزمون فرضیات

۶- خلاصه ، نتیجه گیری و ارائه اساسنامه پیشنهادی

جامعه آماری طرح کنونی شامل اعضا، مشورتی ائمه جماعات و معتمدین محل در ۱۰ منطقه تهران و سرپرستان خانوارها شهری است حجم نمونه در مورد سرپرستان ۵۶۰ نفر و جامعه آماری در مورد اعضا، مشورتی ۴۰ نفر را در بر می گیرد اطلاعات بدست آمده با استفاده از پرسشنامه، مصاحبه، مشاهده و اسناد و مدارک بوده است ۱۰ اصل مطالعه مبنای فرضیات قرار داده شده و پس از آن به آزمون فرضیات پرداخته شده است ۱۰ نتایج تفصیلی بدست آمده در این پژوهش به شرح ذیل است ۰

الف- خلاصه یافته های مهم شامل :

۱- خلاصه یافته های مهم در ارتباط با نظر اعضا، مجامع مشورتی

۲- خلاصه یافته های مهم در ارتباط با نظرات سرپرستان خانوارهای شهری محلات

۳- خلاصه یافته های مهم از آزمون فرضیات تحقیق

ب- نتیجه گیری و ارائه يك اساسنامه پیشنهادی

بر اساس نتایج کلی بدست آمده از این پژوهش ۰ مجامع مشورتی از محورهای اصلی نظام مشارکتی در توسعه اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی هستند که می توانند نقش عهده و اساسی در افزایش توان مدیریت شهرداری ها به بهبود کیفیت اداره امور محلات، شناسایی و انعکاس نیازهای محله، تسهیل جریانات مربوط به تصمیم گیری در امور محلات، توسعه روحیه مشارکت جویی و افزایش مشارکت اجتماعی، شهروندان تسهیل امور مربوط به سیاست گذاری در مسائل محلی برنامه ریزی شهری و نظائر آن را بیاورند تغییر اساسی در ساختار مجامع مشورتی بویژه خارج ساختن آن از حالت مشورتی صرف و تفویض اختیارات اجرایی و سیاست گذاری و تبدیل آن به شورایی انجمن محلی این مجامع را در روندی موثرتر قرار می دهد ۰

عنوان : بررسی موردی رابطه میان بیگانگی و مشارکت اجتماعی - سیاسی در نزد سرپرستان خانوارهای

نمونه شهر تهران

مسئول اجرای طرح : دکتر علیرضا محسنی تبریزی

همکاران : ثریا کامیار ، معصومه قربانخان - شاهرخ ترغیبی

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۲۹۹۹۶۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

تعداد صفحات :

تاریخ شروع : آبان ۱۳۷۴

تاریخ انتشار :

بیگانگی که از آن به عنوان نوعی احساس انفصال ، جدائی و عدم پیوند ذهنی ، (شناختی و عینی و کنشی) میان فرد و جامعه (نهادهای و ساختارهای اجتماعی نظیر ، سیاست ، خانواده ، مذهب ، فرهنگ و ...) نام می برد .
(Mitchell 1988, Keniston 1985) به عنوان یکی از عوامل تاثیر گذار بر فرایندهای مشارکت اجتماعی و نیز به عنوان ^{ماخوذ} رادعی در راه توسعه ملی از سوی صاحب نظران مختلف عنوان شده است .
(Lipset 1960, Sills 1976, Lerner 1958, Rokkum 1986, Dahl 1976)
ما در این تحقیق خواهیم کوشید ضمن بررسی برخی از عوامل تاثیر گذار بر مشارکت اجتماعی ، بیگانگی اجتماعی - فرهنگی و سیاسی را بعنوان شاخصی برای عدم مشارکت و مانعی در راه توسعه ملی مطرح سازیم لهذا رویکردهای (Approaches) جامعه شناسی و روان شناسی تواما " در باب مطالعه عوامل اجتماعی و روانی مؤثر بر مشارکت سیاسی - اجتماعی و بیگانگی فرهنگی ، اجتماعی و سیاسی مد نظر است .

عنوان : بررسی رفتار، نگرش و عقاید سوادآموزان، آموزشیاران و دست اندرکاران نهضت سوادآموزی نسبت به مسائل جمعیتی

مسئول اجرای طرح : دکتر شهلا کاظمی پور

همکاران : محمد باقر تاضری - مجید کوششی - طاهره خزاعی - احمد عبدالملکی

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار : سازمان نهضت سوادآموزی و دفتر جمعیت سازمان ملل

تعداد صفحات : (گزارش اول : ۱۸۶، گزارش دوم : ۱۰۲ ص، گزارش سوم : ۹۹ ص، گزارش چهارم : ۸۹ ص

تاریخ شروع : زمستان ۱۳۷۲

تاریخ انتشار : ۱۳۷۳

با توجه به بالا بودن رشد جمعیت در ایران (حدود ۳/۹۵ درصد طی سالهای ۶۵-۱۳۵۵ و ۲/۹ درصد طی سالهای ۷۶-۱۳۶۵) و لزوم کنترل آن جهت دستیابی به توسعه اقتصادی ماهیت دولت، سازمانها و ارگانها اجرائی و حتی سازمانهای بین المللی بودجه ای خاص در این زمینه صرف می نمایند تا به طریق رشدی رویه جمعیت در ایران مهار گردد و تنهاری آن نیز کنترل موالید و کاهش تعداد کل فرزندان می باشد.

طی مطالعاتی که بعمل آمده میزان موالید در میان افراد بیسواد و کم سواد، افراد کم درآمد، روستائیان بیش از سایر گروههای اقتصادی اجتماعی می باشد. بهمین جهت دفتر جمعیت سازمان ملل طرح آموزش مسائل جمعیتی را با سازمان نهضت سوادآموزی در سال ۱۳۷۰ اقرار دادی بست که شامل مراحل مختلفی بوده از جمله سنجش رفتار، نگرش و عقاید سوادآموزان، آموزشیاران و دست اندرکاران نهضت سوادآموزی نسبت به مسائل جمعیتی و باروری تا با استفاده از نتایج طرح به نحو صحیح تری بسط برنامه ریزی جهت کنترل موالید مبادرت کرد.

در این طرح پس از مطالعه مقدماتی تعداد ۸ استان (تهران، آذربایجان غربی، اصفهان، کردستان، بوشهر، فارس، کرمان، خراسان) و از هر استان تعدادی شهرستان درنظر گرفته که از این شهرستان های نمونه تعدادی نقاط شهری و روستایی انتخاب گردیدند.

پس سه نوع پرسشنامه به تفکیک برای سوادآموزان، آموزشیاران و دست اندرکاران نهضت سوادآموزی تنظیم گردید که سه ترتیب ۲۰۰، ۱۵۰۰ و ۲۰۰ پرسشنامه برای هر گروه تکمیل، بازبینی و استخراج گردید. و نتایج آن در سه مجلد به چاپ رسیده است در ضمن چون پیام های جمعیتی و آگاهیهای مربوط به جمعیت معمولاً "از طریق کتابهای درسی یا کتابهای کمک آموزشی باید به اطلاع سوادآموزان برسد کتابهای درسی دوره های مختلف سوادآموزی (مقدماتی، تکمیلی، پایانی و پنجم) از نظر محتواهای مثبت و منفی جمعیتی تحلیل محتوا گردیدند که نتایج آن نیز در یک مجلد به چاپ رسیده است.

X

عنوان : بررسی علل وندالیسم در تهران

مسئول اجرای طرح : دکتر علیرضا محسنی تبریزی

همکاران : حسن صفایی - مهرداد

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار : شهرداری تهران (معاونت امور اجتماعی)

تعداد صفحات :

تاریخ شروع : ۷۲

تاریخ انتشار : ۷۴

در این تحقیق عمدتاً " به بررسی وضع موجود وندالیسم در تهران بزرگد وابعاد وآثار آن پرداخته می شود، هدف نهائی طرح اپیدمیولوژی (همه گیر شناسی) واتیولوژی (سبب شناسی) وندالیسم در تهران است . با استفاده از روشهای مطالعاتی تجربی اطلاعات مربوط به وندالیسم در تهران جمع آوری وویژگیهای اجتماعی ، اقتصادی وفردی وشخصیتی وندال ها شناخته خواهد شد، وبا يك آمارگیری دقیق میزان خسارات وارده بر اموال حقیقی وحقوقی در سطح شهر تهران بوسیله وندال ها برآورد خواهد گردید وبالاخره بـا شناسائی علل وندالیسم ، طرح خواهد کوشید راههای پیشگیری ودرمان این معضل اجتماعی را پیشنهاددهد .

عنوان : پیش‌بینی جمعیت ایران تا سال ۱۳۸۰

تهیه و تنظیم : محمد میرزائی

همکاران : ندارد

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ندارد

واحد تامین کننده اعتبار : ندارد

تعداد صفحات : ۲۵

تاریخ شروع :

تاریخ انتشار : ۱۳۶۳

هدف از این بررسی مطالعه حالات مختلفی است که روند افزایش جمعیت ایران با توجه به تخییرات احتمالی باروری و مرگ و میر تا سال ۱۳۸۰ می‌تواند داشته باشد . در این مطالعه فرض بر این است که در این دوره زمانی رشد جمعیت ایران تابع تحولات باروری و مرگ و میر بوده و مهاجرت نقش تعیین کننده ای در روند تخییرات جمعیت کل کشور نخواهد داشت . به عبارت دیگر جمعیت ایران جمعیتی بسته تلقی شده است . این بررسی با روش ترکیبی پیش‌بینی جمعیت و باد رنظرگرفتن چهار فرض برای باروری و چهار فرض برای مرگ و میر انجام گرفته و نتیجتاً " شانزده رقم مختلف برای جمعیت در هر یک از سالهای مورد پیش‌بینی بدست می‌دهد . اینکه تعداد جمعیت در سالهای مورد پیش‌بینی متمایل به کدامیک از این ارقام خواهد بود بستگی به اوضاع و احوال اقتصادی - اجتماعی و نیز سیاستهای جمعیتی خواهد داشت .

✓
عنوان : تاریخچه بازار تهران

تهیه و تنظیم : فروغ ادیب صابری

همکاران : ندارد

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ندارد

واحد تامین کننده اعتبار : ندارد

تعداد صفحات : ۳۴

تاریخ شروع : —

تاریخ انتشار : فروردین ماه ۱۳۶۴

این گزارش توصیفی از چگونگی ویژگیهای فیزیکی - اقتصادی و اجتماعی بازار تهران قدیم ازید و تشکیل آن می باشد . در این گزارش بازار تهران از زوایای مختلف آن چون فضای کار که شامل تولید و توزیع ، انبار و نگهداری کالا ، انجام امور دفتری و تجاری و هم چنین خدماتی شامل فضای استراحت ، فضای آموزشی فضای دینی و مذهبی و فضای بهداشتی به تفصیل مورد بررسی و مطالعه قرار گرفته است . هم چنین درباره سیستم آبرسانی در این منطقه در قدیم نیز مطالبی دارد ، این گزارش حاوی فهرست منابع و مآخذ نیز می باشد .

عنوان : تداخل فرهنگی و زیستی گروه‌های انسانی در ایران

مسئول اجرای طرح : دکتر اصغر عسگری خانقاه

همکاران :

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۱۳۸۹۰۰۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

تعداد صفحات :

تاریخ شروع : فروردین ۷۲

تاریخ انتشار :

بررسی مسائل فرهنگی و زیستی گروه‌های انسانی در مناطق مختلف همیشه نتایج فوق العاده مهمی را در زمینه شناخت هر چه بیشتر انسان ارائه داده است . از این جهت بررسی تاریخی ، جغرافیائی و قوم‌شناسی منطقه چادگان (شهرستان فریدن استان اصفهان) و مطالعه نسبت‌های خویشاوندی و غیر خویشاوندی در آن بخاطر هم‌زیستی تقریباً " استثنائی حداقل چهارگروه قومی (لر، ترک، کرد، و ارمنی) نه تنها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است ، بلکه می‌تواند نتایج کاملاً " دقیقی در شناخت ویژگی‌های انسانی بدست دهد ، زیرا چنین وضعیتی که چهار قوم مختلف از زمان‌های نسبتاً " دور در يك محل هم‌زیستی داشته‌اند نه تنها در ایران بلکه در سایر نقاط جهان نیز به ندرت دیده شده است .

بنابراین مطالعه انسان‌شناسی این منطقه از جهات مختلف حامل نتایج فوق العاده مهم زیراست :

الف - تهیه شجره‌های خانوادگی در گروه‌های انسانی مورد نظر

ب - استخراج اطلاعات جمعیتی (طبقه بندی ، محاسبات ، و تهیه جداول آماری) مورد نیاز

ج - استخراج اطلاعات از دوره‌های زیست سنجی و تست کوررنگی

د - معرفی ویژگی‌های جسمانی بارز و تحلیل آن در گروه‌های انسانی ساکن در منطقه

ه - کوررنگی و چگونگی انتقال خصوصیات توارثی آن در شجره‌های مختلف خانوادگی (درون همسری و بیرون همسری)

و - مطالعه روابط خویشاوندی و گرایش‌های فرهنگی گروه‌ها نسبت به یکدیگر در يك منطقه ، همگون

عنوان : طرح تکمیل وتشریح منابع و مآخذ کار وصنعت در ایران

مسئول اجرای طرح : دکتر غلامعباس توسلی

همکاران : رحمت الله جواهری پور ، داود حسینی

واحد اجرا : موسسه مطالعات وتحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۲۵۸۳,۰۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

تعداد صفحات :

تاریخ شروع : خرداد ۷۲

تاریخ انتشار :

از سال ۱۳۵۰ اینجانب (مجری طرح) در کنار درس جامعه شناسی کار وصنعت که درس جدیدی بود به جمع آوری منابع و مآخذ کار صنعتی در ایران پرداختم که پشتمانه تدریس درس مذکور باشد و جلد اول گزارش در سال ۱۳۵۱ منتشر شد.

از ۱۳۶۵ تا ۶۷ گزارشات وسایر منابع منتشر شد اکنون وقت آن رسیده است که ضمن تکمیل طرح مذکور به ارزیابی ، تشریح و نقد مختصر منابع و مآخذ مذکور پرداخته شود تا برای دروس جامعه شناسی صنعتی و جامعه شناسی کار مفید باشد.

عنوان : تعاونیهای عشایری سررود بویراحمد علیا

مسئول اجرای طرح : جواد صفی نژاد

همکاران : شاهرخ ترغیبی - فرشته خرسندیار - هیبت الله غفاری -
طیبه گردمرد

واحد اجرا : مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۸۸۹/۰۰۰

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

تعداد صفحات : ۱۴۷

تاریخ شروع : اسفند ۱۳۶۱

تاریخ انتشار : ۱۳۶۳

از آنجا که تشکیل شرکت های تعاونی در جامعه عشایری ایران مورد توجه و نیاز ارگانهای دولت و جوامع عشایری ایران است و از سوی - دیگر زمینه های تعاونی بطور سنتی به مقیاس وسیع در این جوامع وجود داشته و برخی تا کنون نیز کاربرد های خود را حفظ نموده اند ، پیوند و تلفیق این دو نوع تعاونی با یکدیگر و یافتن روش مناسبی جهت اجرای آن نیاز به مطالعه ای اصولی و منطقه ای دارد که بصورت نمونه ای می بایستی تحقیق گردد . بنابراین در این بررسی ، تعاونیهای سنتی منطقه ای بویراحمد علیا و شرکت های تعاونی ایجاد شده توسط ارگانهای مختلف دولت در منطقه فوق و چگونگی تلفیق و پیوند این دو در آن منطقه مورد نظر می باشد .

عنوان : سیاه چادر - مجموعه ای از چادرها و سیاه چادرهای ایلات کوچ نشین ایران
تهیه و تنظیم : شاهرخ ترغیبی
همکاران : محسن صفا بخش - سوسن مرتضوی (مترجم)
واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی
اعتبار مصوب به ریال : ندارد
واحد تامین کننده اعتبار : ندارد
تعداد صفحات : ۱۲۰
تاریخ شروع : آذرماه ۱۳۶۰
تاریخ انتشار : دیماه ۱۳۶۱

این گزارش مقدماتی مطالعه ای پیرامون سیاه چادرهای بویراحمدی ، بختیاری
و قشقایی است که با اطلاعات و ترجمه هائی از متون فرانسه و انگلیسی درباره دیگر چادرها
عشایر ایران همراه بوده است . مطالب و اطلاعات این مطالعه اساسی تحقیقات بعدی
به صورت يك طرح مستمر گردید که طی مرحله اول آن چادرهای گنبدی ، نعدی عشایر
ترکمن و شا هسون (ال سون) مطالعه و معرفی گردید .

عنوان : سیاه چادر - مسکن عشایر کوچ رو ایران

مسئول اجرای طرح : شاهرخ ترغیبی

همکاران : بیژن افسر کشمیری - فریدا زمانی (طرح)

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۱/۸۳۳/۲۰۰

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

تعداد صفحات : ۲۰۰

تاریخ شروع : اردیبهشت ماه ۱۳۶۴

تاریخ انتشار : ۱۳۶۷

کوچ نشینان و عشایر ایران دارای انواع خاصی از مسکن متحرك می باشند که شامل چادرها، سیاه چادرها و سآلاچیق های مختلف در اشکال متنوع ولی با سابقه تاریخی هزاران ساله می باشد . مسکن متحرك لازمه زندگی کوچ روی و کوچ ضرورت تولید دام داری متحرك ایلات می باشد ، تحقیقات و مطالعات عمیق و وسیع تاریخی و انسان شناسی مؤید آن است که کهن ترین و پیرسابقه ترین نوع مسکن متحرك و قابل حمل "سیاه چارایرانی" است که تا روزگار فعلی هنوز هم دارای کار برد عمومی در بین کوچ روها می باشد در این طرح شناخت و معرفی ساختمان این چادرها در بین کلیه ایلات ایران و چگونگی بافت و ساخت آنها بطور عام و هم چنین فرهنگ و آداب مربوط به مسکن متحرك و از سوی دیگر یافتن امکانات احتمالی برای بکارگیری آن بجای ساختمانهای روستائی و کارگری حاشیه شهرها در مناطقی کسه جزو اماکن ایلی و قلمروهای سرزمینهای عشایری است ، مورد نظر بوده ، بنابراین فراهم آمدن نتایج چنین گزارشی خارج از محدوده يك تحقیق آکادمیک قرار گرفته امکان دارد که راهگشای برنامه ریزان نیز بشود .

عنوان : فرهنگ مفاهیم علوم اجتماعی در آثار متفکرین مسلمان

مسئول اجرای طرح : دکتر تقی آزاد ارمکی

همکاران : باقری میاب - قدمی - حجتی کرمانی - حسن زاده تبریزی - محمدعلی نکریائی - حسنعلی نکریائی

ایرانی-قمی-رئوفی

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۹۷۷۲۴۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

تعداد صفحات :

تاریخ شروع : مرداد ۷۲

تاریخ انتشار :

مباحث علوم اجتماعی در برگرفته يك سلسه معانی و تعاریف مشخصی است که بدون توجه و علم به آن درك مسائل و مباحث اجتماعی امکان پذیر نیست . به عبارت دیگر شناخت و فهم اجتماعی انسانی از کانال مفاهیم اجتماعی ممکن است و اساساً " در زبان علم الاجتماع هر مفهوم در حکم يك لغت است که از آن معانی خاص بر می خیزد و همانطور که از ارتباط لغات با یکدیگر معانی کلی تری نمایان میشود از ارتباط مفاهیم با یکدیگر نیز به طریق اولی نظر و ایده محقق رخ می نمایاند متفکرین اجتماعی مسلمان نیز از این قاعده کلی برکنار نبوده و در جای جای آثارشان می توان سراغ از مفاهیم اجتماعی گرفت . با عنایت به آنچه گفته شد تحقیق حاضر به یافتن و مشخص نمودن و تعریف مفاهیم و ازگان علوم اجتماعی بر آثار متفکرین مسلمان می پردازد . برای این اساس آثار اجتماعی مشاهیر و متفکرین متقدم و متاخر اسلامی مورد بررسی قرار می گیرد تا مشخص شود هر يك از اندیشمندان اجتماعی مسلمان کدام يك از مفاهیم و ازگان را در بیان نظریات خویش به خدمت گرفته است و هر مفهوم یا واژه اجتماعی برای وی چه معنایی را می رساند و یا اینکه معنی تداعی کننده و تبیین کدام مفهوم اجتماعی است . متفکر اجتماعی مسلمان در این تحقیق عبارت است از فرد مسلمانی که حداقل در زمینه یکی از مباحث و مسائل اجتماعی هماتد سیاست اقتصاد و ... به اظهار نظر پرداخته و در آن زمینه دارای کتاب یا اثری مکتوب باشد (آثاری که بزبان فارسی تدوین و ترجمه شده انتخاب گردیده است)

عنوان : فهرست منابع و مآخذ فارسی عشایر ایران (۱۴۷ منبع و مآخذ)
مرحله اول

مسئول اجرای طرح : جواد صفی نژاد

همکاران : شاهرخ ترغیبی

واحد اجرا : مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ندارد

واحد تامین کننده اعتبار : ندارد

تعداد صفحات : ۲۰۹

تاریخ شروع : ۱۳۵۶

تاریخ انتشار : تیرماه ۱۳۵۷

اهمیتی که جامعه عشایری به عنوان جامعه سوم ایران دارد ،
ای
مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی را برآن داشت تا مقالات و کتب پراکنده
را که به فارسی در باب مسائل مختلف عشایر ایران نگاشته شده است —
جمع آوری و چاپ کند . در این پژوهش ، پس از مراجعه به کلیه کتابخانه ها
و سازمانهای مختلف دولتی ، اسناد و مدارک مربوط به عشایر مورد مطالعه
و بررسی و فیش برداری قرار گرفت و خلاصه ای از متن کتاب یا مقاله با مشخصات
نویسنده ، مترجم ، نام مقاله یا کتاب و تعداد صفحات آن تدوین و تنظیم
گردید .

عنوان : فهرست منابع و مآخذ فارسی عشایر ایران (۲۸۰ منبع و مآخذ)

مرحله دوم

مسئول اجرای طرح : جواد صفی‌نژاد

گردمرد

همکاران : شاهرخ ترغیبی - فرشته خرسندیار - هیبت‌الله غفاری - طیبه

واحد اجرا : مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ندارد

واحد تأمین‌کننده اعتبار : ندارد

تعداد صفحات : ۳۴۸

تاریخ شروع : ۱۳۵۸

تاریخ انتشار : ۱۳۶۱

اهمیتی که جامعه عشایری به عنوان جامعه سوم ایران دارد ، مؤسسه

مطالعات و تحقیقات اجتماعی را بر آن داشت تا مقالات و کتب پراکنده ای را

که به فارسی در باب مسائل مختلف عشایر ایران نگاشته شده است -

جمع‌آوری و چاپ کند . در این پژوهش ، پس از مراجعه به کلیه کتابخانه

و سازمانهای مختلف دولتی ، اسناد و مدارک مربوط به عشایر مورد مطالعه

و بررسی و فیش برداری قرار گرفت و خلاصه ای از متن کتاب یا مقاله با

مشخصات نویسنده ، مترجم ، نامه مقاله یا کتاب و تعداد صفحات آن تدوین

و تنظیم گردید .

عنوان : فهرست منابع و مأخذ فارسی عشایر ایران (۴۰۰ منبع و مأخذ)

مرحله سوم

مسئول اجرای طرح : جواد عفی نژاد

گرمرد

همکاران : شاهرخ ترغیبی — فرشته خرسندیار — هیبت الله غفاری — طیبه

واحد اجرا : مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ندارد

واحد تأمین کننده اعتبار : ندارد

تعداد صفحات : ۲۹۳

تاریخ شروع : فروردین ماه ۱۳۶۱

تاریخ انتشار : اواخر سال ۱۳۶۱

اهمیتی که جامعه عشایری به عنوان جامعه سوم ایران دارد، ای
مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی را بر آن داشت تا مقالات و کتب پراکنده
را که به فارسی در باب مسائل مختلف عشایر ایران نگاشته شده است —
جمع آوری و چاپ کند * در این پژوهش، پس از مراجعه به کلیه کتابخانه ها
و سازمانهای مختلف دولتی، اسناد و مدارک مربوط به عشایر مورد مطالعه
و بررسی و فیش برداری قرار گرفت و خلاصه ای از متن کتاب یا مقاله با مشخصات
نویسنده، مترجم، نام مقاله یا کتاب و تعداد صفحات آن تدوین و تنظیم
گردید *

این مرحله از طرح توسط دبیرخانه شورای عالی عشایر نخست وزیری در سال —

۱۳۶۶ چاپ شد *

عنوان : فهرست منابع و مأخذ فارسی عشایر ایران (۱۰۰ منبع و مأخذ)

مرحله چهارم

مسئول اجرای طرح : شاهرخ ترغیبی

همکاران : ندارد

واحد اجرا : مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ندارد

واحد تأمین کننده اعتبار : ندارد

تعداد صفحات : ۹۸

تاریخ شروع : فروردین ماه ۱۳۶۳

تاریخ انتشار : اواخر سال ۱۳۶۳

اهمیتی که جامعه عشایری به عنوان جامعه سوم ایران دارد ،
مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی را بر آن داشت تا مقالات و کتب پراکنده^{ای}
را که به فارسی در باب مسائل مختلف عشایر ایران نگاشته شده است —
جمع آوری و چاپ کند . در این پژوهش ، پس از مراجعه به کلیه کتابخانه ها
و سازمانهای مختلف دولتی ، اسناد و مدارک مربوط به عشایر مورد مطالعه
و بررسی و فیش برداری قرار گرفت و خلاصه ای از متن کتاب یا مقاله بامشخصات^ت
نویسند ، مترجم ، نام مقاله یا کتاب و تعداد صفحات آن تدوین و تنظیم
گردید .

عنوان: "فهرست های موضوعی"

ضمیمه ای بر : منابع و مآخذ فارسی عشایر ایران

مسئول اجرای طرح : جواد صفی نژاد

همکاران : طیبه گردمرد

واحد اجرا : مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ندارد

واحد تامین کننده اعتبار : ندارد

تعداد صفحات : از ۱۲۳۴ الی ۳۴۸

تاریخ شروع : آبان ماه ۱۳۶۰

تاریخ انتشار : اواخر سال ۱۳۶۰

اهمیتی که جامعه عشایری به عنوان جامعه سوم ایران دارد ، -
مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی را برآن داشت تا مقالات و کتب
پراکنده ای را که به فارسی در باب مسائل مختلف عشایر ایران نگاشته شده
است جمع آوری و چاپ کند . در این پژوهش ، پس از مراجعه به کلیه
کتابخانه ها و سازمانهای مختلف دولتی ، اسناد مدارك مربوط به عشایر مورد
مطالعه و بررسی و فیش برداری قرار گرفت و خلاصه ای از متن کتاب یا مقاله
یا مشخصات نویسنده ، مترجم ، نام مقاله یا کتاب و تعداد صفحات آن -
تدوین و تنظیم گردید .

عنوان : فهرست منابع و مآخذ روستائی ایران
مسئول اجرای طرح : مصطفی ازکیا
همکاران : طاهره رستمی - طیبه گردمرد
واحد اجرا : مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی
اعتبار مصوب به ریال : ندارد
واحد تامین کننده اعتبار : ندارد
تعداد صفحات : ۱۵۰
تاریخ شروع : اردیبهشت ماه ۱۳۶۱
تاریخ انتشار : شهریور ماه ۱۳۶۳

این فهرست حاوی ۹۴۲ منبع و مآخذ روستائی مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی و آثار منتشر شده در مؤسسات و سازمانهای پژوهشی دیگر بر حسب نوع مطالعه و نام سازمان مجری است . این فهرست شامل چهار فصل است .
فصل اول : آمارها ، بررسی ها و گزارشهای مختلف در باب مسائل گوناگون روستائی و تحقیقات اجتماعی
فصل دوم : مونوگرافی ها و بررسی موارد خاص و برگزیده
فصل سوم : فهرست کتب و مقالات فارسی
فصل چهارم : منابع روستائی که توسط محققان خارجی به زبان انگلیسی یا فرانسه نگاشته شده است .

عنوان : قاره افریقا (کتابنامه کشورهای اسلامی)
مسئول اجرای طرح : غلامعباس توسلی
همکاران : طاهره خُزاعی - مهناز زند - سوسن فرخ تکین
واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی
اعتبار مصوب به ریال : ندارد
واحد تامین کننده اعتبار : ندارد
تعداد صفحات : ۶۹۴
تاریخ شروع : اردیبهشت ماه ۱۳۶۵
تاریخ انتشار : ۱۳۶۷

برای اجرای این طرح و مطالعه جامعه شناختی کشورهای اسلامی ،
اطلاع از کم و کیفیت منابع موجود در کتابخانه های معتبر تهران و نیز دستیابی
به اطلاعات مکتوب در باره کشورهای مورد مطالعه ضروری بود به همین دلیل
در بد و امر ، گروه تحقیقی مبادرت به تهیه و تنظیم کتابنامه کشورهای اسلامی
کرد . اجرای این مرحله از طرح ، که مشتمل بر دو بخش آفریقا و آسیاست در -
فروردین ۱۳۶۵ آغاز شد .
کتابنامه کشورهای اسلامی افریقائی
(با جمعیت بیشتر از پنجاه درصد مسلمان) حاوی منابع و مأخذ مربوط به ۱۹ کشور
می باشد .

عنوان : قاره آسیا (کتابنامه کشورهای اسلامی)

مسئول اجرای طرح : غلامعباس توسلی

همکاران : طاهره خزاعی- فرشته خرسندیار - مهناز زند - سوسن فرخ تکین - طیبه گردمردزهرامهذب

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار محبوب به ریال : ندارد

واحد تأمین کننده اعتبار : ندارد

تاریخ شروع : ۱۳۶۸

تاریخ انتشار : ۱۳۶۹

برای اجرای این طرح و مطالعه جامعه شناختی کشورهای اسلامی ، اطلاع از کم و کیفیت منابع موجود در کتابخانه های معتبر تهران و نیز دستیابی به اطلاعات مکتوب درباره کشورهای مورد مطالعه ضروری بود و به همین دلیل دریدو امر ، گروه تحقیق مبادرت به تهیه و تنظیم کتابنامه کشورهای اسلامی کرد . اجرای این مرحله از طرح که مشتمل بر دو بخش آفریقا و آسیا ست در فروردین ۱۳۶۵ آغاز شد . کتابنامه کشورهای اسلامی آسیائی (با جمعیت بیش از پنجاه درمدمسلمان) حاوی منابع و مأخذ مربوط به ۱۸ کشور می باشد .

عنوان : کلیاتی درباره تامین اجتماعی در فرانسه

Le ministere de la sante et de la securite sociale

مترجم : سوسن فرخ تکی

واحد اجرا : مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ندارد

واحد تامین کننده اعتبار : ندارد

تعداد صفحات : ۲۴

تاریخ شروع : شهریور ماه ۱۳۶۳

تاریخ انتشار : فروردین ماه ۱۳۶۴

مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی در سال ۱۳۶۴ طرحی به

منظور مطالعه سیستم های حمایت از خانواده های بی سرپرست در ایران را
در دست اجرا داشت، لذا به ترجمه و انتشار متن مذکور اقدام نمود * جزوه
مذکور ترجمه قسمتهائی از بروشوریست که توسط وزارت بهداشت و تامین —
اجتماعی فرانسه به چاپ رسیده بود *

عنوان: کوچ و اسکان اولاد میر حسین بویراحمد علیا

مسئول اجرای طرح: مصطفی ازکیا

همکاران: هیبت‌الله غفاری

واحد اجرا: موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال: ۵۳۱۵۰۰

واحد تامین کننده اعتبار: دانشگاه تهران

تعداد صفحات: ۱۱۰

تاریخ شروع: آذرماه ۱۳۶۳

تاریخ انتشار: ۱۳۶۲

نظربه اینکه گام گذاشتن درجهت تغییر مطلوب زندگی مردم، مستلزم شناخت شیوه زندگی آنهاست و از آنجا که بعضی از مناطق کشور دارای شیوه های زندگی ایلیاتی - روستائی و شهری است لذا هرگونه برنامه ریزی در این مناطق مستلزم بررسی شیوه های زندگی فوق الذکر است که هر چند متمایز از یکدیگرند ولی بر روی هم تاثیرات متقابل داشته و دارند. مع الوصف در این طرح هر چند که تأکید بر مطالعه زندگی عشایری و مسائل مربوط به کوچ است ولی به روابط متقابل کوچ روها و اسکان یافته ها نیز توجه می شود و چون هریک از "اولاد های" عشایر مورد مطالعه به سه قسمت ایلیاتی - روستائی و شهری تقسیم می شوند لذا در این مطالعه شیوه های زندگی اولاد میر حسین مورد بررسی قرار می گیرد.

عنوان : کتابنامه تشریحی جمعیت شناسی
مسئول اجرای طرح : دکتر شهلا کاظمی پور
همکاران: طاهره خزاعی ، فرشته خرسند یار ، طیبه گردمرد
واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی
اعتبار مصوب بهریال : ۳/۹۲۸/۸۰۰
واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران
تعداد صفحات: حدود ۴۰۰ صفحه
تاریخ انتشار : ۱۳۷۳

طرح کتابنامه تشریحی جمعیت شناسی بمنظور پاسخگوئی به نیازهای محققین ودانشجویان
در زمینه مطالعات جمعیتی پیشنهاد گردید ، در این طرح که بمدت یکسال بطول انجامید
(سال ۱۳۷۲) کلیه کتب موجود در کتابخانه های دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران- کتابخانه
مرکزی دانشگاه تهران- سازمان برنامه وبودجه - وزارت امور خارجه- موسسه مطالعات و تحقیقات
فرهنگی ، دانشگاه شهید بهشتی ودانشکده علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبائی مورد بررسی
قرار گرفته واز میان آنها جمعا " ۸۰۰ کتاب ومجلات معتبر علمی دارای مدرمذ ، فصولی ویا فصلی
مربوط به مباحث جمعیتی داشتند که نام ومشخصات این منابع و خلاصه ای از مطالب جمعیتی
موجود در آن بعنوان گزارش تحقیقی تهیه وارائه شده است .

عنوان : گزارش مقدماتی " بررسی مسائل و مشکلات خانوارهای شهدای انقلاب اسلامی شهرستان "

مسئول اجرای طرح : سیمین افقهی

همکاران : طاهره خزاعی ، زهرا اشرف پور - سادات فضلیت - فائز نعمت زاده

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ندارد

واحد تامین کننده اعتبار : ندارد

تعداد صفحات : ۴۱

تاریخ شروع : شهریور ماه ۱۳۶۰

تاریخ انتشار : دیماه ۱۳۶۱

گزارش مذکور نگاهی گذرا است به مسائل و مشکلات خانوارهای شهدای انقلاب اسلامی شهرستان، خانوارهایی که تا قبل از جنگ تحمیلی عراق علیه ایران و در جریان به ثمر رساندن انقلاب اسلامی نان آور و حامی خود را از دست داده و پس از مدت زمانی با کوله باری از مشکلات روبرو شده اند . از این جهت این بررسی در ضمن شناخت ویژگیها و مسائل خاص این خانوار ها ، به دنبال معرفی مراکز و نهاد هایی که به گونه ای به یاری آنها شتافته ، نیز بوده است .
گزارش نهائی این بررسی توسط بخش طرح و تحقیقات جهاد دانشگاهی دانشکده علوم اجتماعی تحت عنوان بررسی مسائل و مشکلات خانواده های بی سرپرست شهدای انقلاب اسلامی " شهرستان " (از ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ تا ۳۰ شهریور ۱۳۵۹) در تاریخ اسفند ماه ۱۳۶۳ منتشر شده است .

عنوان : گزارش مقدماتی "بررسی مشکلات اقتصادی - اجتماعی ناشی از پراکندگی

زمین در قالب واحد زراعی سنتی شهرستان سرپند استان مرکزی"

مسئول اجرای طرح : منصور وثوقی

همکاران : پرویز امینی - جواد صفی نژاد - محمود نبی زاده

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۴/۷۱۷/۷۰۰

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

تعداد صفحات : ۱۲۲

تاریخ شروع : مرداد ماه ۱۳۶۴

تاریخ انتشار : اسفند ماه ۱۳۶۴

با اینکه عامل کم آبی در بخش روستائی کشور همیشه از جمله مشکلات و از عوامل محدود کننده کشاورزی بوده است . از اصلاحات ارضی باینطرف این مسئله خصوصاً " در منطقه اراک در رابطه با تعدد و پراکندگی قطعات زمین در هر جفت گاو و نیز تغییر ابزار تولید از سنتی به صنعتی مشکلات و نارسائیها را در روستاها چند برابر ساخته و این فتمای نامساعد و نامطلوب میل مهاجرت روستائیان راسخت تشدید نموده است . طرح حاضر کثرت قطعات و چگونگی پراکندگی این زمینها و نحوه گردش آب و اتلاف آب در هر گردش را به دقت مورد مطالعه قرار می دهد و سپس با توجه به امکانات طبیعی و سنتی روستاها سعی در پیدا کردن راه حلی برای یکپارچه کردن اراضی در قالب جفت گاو و تشکیل واحد های اقتصادی - اجتماعی مناسب با جذب جمعیت مطلوب در جامعه روستائی می نماید در این طرح عامل یکپارچگی زمین در قالب واحد زراعی سنتی به عنوان محور اصلی در نظر گرفته شده است و متخیرهای متعددی در رابطه با آن مورد بررسی قرار میگیرد .

عنوان : مطالعه مقدماتی درباره زورآباد (اسلام آباد) کرج موردی از

حاشیه نشینی شهری

مسئول اجرای طرح : —

همکاران : فریخ ادیب صابری — محمد حسن اقبالی — رحمت الله جواهری پور

صدیقه سومندر — پرویز شیرانی — محسن صفابخش

واحد اجرا : مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ندارد

واحد تأمین کننده اعتبار : ندارد

تعداد صفحات : ۱۱۱

تاریخ شروع : ۱۳۵۸

تاریخ انتشار : ۱۳۶۰

هدف تحقیق در واقع انجام يك مطالعه مقدماتی و مشخص ساختن

برخی از صفات و ویژگیهای جامعه زورآباد، بمنظور استفاده جهت يك —

تحقیق همه جانبه اجتماعی — اقتصادی در مورد نمونه ای از زندگی حاشیه

نشینی

و مسائل مربوط به آن بوده است .

۶۱

عنوان : مطالعه صید و صیادی در بندرانزلی

مسئول اجرای طرح : مسعود مستوفی افشار

همکاران : صغری بهمنی - فرشته خرسندیار - مهناز زند - سوسن سناوند^ی

هیبت الله غفاری

واحد اجرا : مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۶۰۰/۰۰۰

واحد تأمین کننده اعتبار: دانشگاه تهران

تعداد صفحات : ۱۸۳

تاریخ شروع : اسفندماه ۱۳۵۹

تاریخ انتشار: ۱۳۶۱

نظریه اینکه مطالعه بافت اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی ایران مستلزم شناخت شیوه های مختلف تولید می باشد • در شرایط فعلی که مسئله تولید تا سطح خودکفائی راه اصلی برای رسیدن به استقلال واقعی کشور است ، موضوع مورد مطالعه این طرح از اهمیت خاصی برخوردار می باشد • کسب شناخت همه جانبه از یک شیوه تولید و زندگی اجتماعی ، فرهنگی وابسته به آن جز از طریق تحقیقات جامع و بررسی عینی ممکن نیست • هر نوع پیشنهاد و راه حل برای بهبود وضع اقتصادی ، حفاظت محیط زیست و پیشبرد جلوه های سالم فرهنگ تولیدی میبایست به کمک اینگونه تحقیقات بدست آید • از اینرو تهیه فیلمهای مستند تحقیقی در این زمینه ها می تواند گامی مهم و مشخص بحساب آید •

عنوان : مهریه : يك رسم گزینش همسر در ایران
(ازدکتر باقر ساروخانی بزبان انگلیسی)

مترجم : سیمین افشقی

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ندارد

واحد تامین کننده اعتبار : ندارد

تعداد صفحات : ۱۳

تاریخ شروع : ۱۳۶۳

تاریخ انتشار : فروردین ماه ۱۳۶۴

این بررسی به طور عمده به شناخت ابعاد مختلف این رسم گزینش همسر در ایران (مهریه) پرداخته * زیرا توجهی دارد به کارکرد مهریه ، عوامل تعیین کننده آن و این که در آینده چه نقشی را عهده دار خواهد بود * هم چنین برای اثبات جنبه های تئوریک این مسئله ، از تحقیق^{آماري} که به همین مناسبت در سال ۱۳۶۴ در شهر مشهد انجام گرفته ، بهره جسته است *

عنوان : منابع و مآخذ کار و صنعت در ایران (گزارشهای آماری و مقالات) - جلد دوم

مسئول اجرای طرح: غلامعباس توسلی *

همکاران : محمد سلمان قائمی

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مموب بهریال : ندارد

واحد تامین کننده اعتبار : ندارد

تعداد صفحات : ۲۲۰

تاریخ شروع : آذرماه ۱۳۶۶

تاریخ انتشار : ۱۳۶۷

منابع و مآخذ پراکنده مربوط به کار و صنعت تا سال ۱۳۵۱ در موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی جمع آوری و تکثیر شده بود در طرح حاضر سعی شده است کلیه منابع و مآخذ شامل ، کتاب ، مقاله ، گزارشات آماری و ۰۰ که از سال ۱۳۵۲ تاکنون در زمینه کار و صنعت در وزارتخانه های ذیربط منجمله مرکز آمار ایران ، وزارت کار ، وزارت برنامه و بودجه ۰۰۰ انتشار یافته ، جمع آوری طبقه بندی و منظم شده است .

عنوان : مجموعه تفصیلی ماخذ عشایر ایران

مسئول اجرای طرح : آقای جواد صفی نژاد

همکاران : شاهرخ ترغیبی - علی پاینده

واحد اجراء : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال ، ۲۲۰۶۰۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار ، دانشگاه تهران

تعداد صفحات :

تاریخ شروع : ۶۸/۳/۱

تاریخ انتشار : ۱۳۶۹

در این مجموعه کلیه مقالات ، کتب ، رسالات و کارهای پژوهشی که در باره عشایر ایران به زبان فارسی نوشته شده بود اعم از چاپی ، خطی زیراکس و امثال آن از نظر کتابشناسی معرفی و مطالب درون نوشته ها هم بصورت فشرده ذکر شده است تا پژوهشگران نیازهای پژوهشی خود را با محتوای مقاله منطبق نموده و به نسبت به تهیه آن تصمیم گیری نمایند.

این مجموعه ۷۳۰ منبع و ماخذ مربوط به عشایر ایران را از آغاز تا سال ۱۳۶۹ که از آن با اطلاع بوده ایم معرفی مینماید .

عنوان : مطالعه جامعه شناختی روابط همسایگی در شهر تهران

مسئول اجرای طرح : دکتر رحمت الله صدیق

همکاران :

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۵۱۱۸۰۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

مقدار صفحات : ۲۸۳

تاریخ شروع : ۱۵ مرداد ۶۸

تاریخ انتشار : ۱۳۷۱

از آنجائیکه عدم ارتباطات دوستانه همسایگی به عنوان زوال سنتی مطلوب و محبوب ، برای جامعه بشری عموماً " و در بلاد اسلامی خصوصاً " ، ضایعه ای جبران ناپذیر بوده و خواهد بود در این تحقیق ، سعی بر این است که با مطالعه ای هم در بعد تنوری و هم بصورت مشاهده و مطالعه میدانی ، چگونگی فروپاشی سیستم همسایگی در بلاد غربی و شروع و بروز چنین حالاتی در شهرهای بزرگ اسلامی (به عنوان نمونه تهران) بررسی و ارزیابی شود . برای انجام چنین مهمی طبیعتاً " مطالعه متون اسلامی و خارجی در زمینه ابعاد مختلف روابط همسایگی ضروریست . از سوی دیگر جهت ریشه یابی عوامل گوناگون موثر در زوال روابط دوستانه همسایگی اطلاعات لازم از طرق مختلف (من جمله پرسش نامه ، مصاحبه و مشاهده) جمع آوری شده و تجزیه و تحلیل خواهد شد .

عنوان : مطالعه و تحلیل اسناد نظام زراعی سنتی منطقه ورامین (بین سالهای ۱۳۱۰ - ۱۲۹۰ هـ - ق)

مسئول اجرای طرح : جواد صفی نژاد

همکاران : علی پاینده

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال : ۴۸۶۸۸۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار ، دانشگاه تهران

تعداد صفحات : ۳۷۹

تاریخ شروع : ۱۳۷۱

تاریخ انتشار : ۱۳۷۲

قلمرو ورامین یکی از حاصلخیزترین مناطق ایران است تا آنجا که ورامین^{را} انبار غله ایران به حساب می آورند بنابر همین اصل بسیاری از دهات آن تیول شاهزاده های قاجار و پاجز ، خالصجات دولتی به شمار می رفت در این باره اسناد فراوانی از آن دوره برجا مانده است .

اسناد منگور که به اسناد نظام زراعی سنتی منطقه ورامین (بین سالهای ۱۳۱۰ - ۱۲۹۰) شهرت یافته است تعداد ۵۳ عدد آنها مورد مطالعه و تحلیل و تفسیر قرار گرفته و کل اسناد و شرح و تفسیر آنها بر اساس طبقه بندی وملحقاتی بدان افزوده گردیده تکثیر گردید شیوه کشت و برداشت ، روابط مالک و زارع وضع اجتماعی دهات مربوط ، بنه بندی ها و شیوه های گوناگون اجاره دادن زمین های مزروعی و ... را در این اسناد ملاحظه می کنیم که به شکلی مورد بررسی قرار گرفته اند .

عنوان : مال تجمع های عشایر ، نمونه بختیاری ، بویر احمد ، ممسنی

مسئول اجرای طرح : جواد صقی نژاد

همکاران : بیژن افسر کشمیری - شاهرخ ترغیبی

واحد اجرا : موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال: ۴۵۰۰۰۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار ، دانشگاه تهران

تعداد صفحات : ۱۲۳

تاریخ شروع : ۷۰/۱۰/۱

تاریخ انتشار : ۱۳۷۲

در رده بندی های سازمان اداری لر بزرگد مال بعنوان کوچکترین رده عینی است یعنی تقسیمات سنتی هر يك از ایلات

منطقه معمولاً " بایستی بدین شیوه باشد ولی معمولاً " ایلات جدیدتر فاقد رده تش می باشد .

ایل - طایفه - تیره - تش - اولاد - مال - خانوار پس مال معمولاً " از حدود حداکثر ۱۰ خانوار تشکیل میشود که در مرتع ~~بسیار~~

یکدیگر سیاه چادرهای خود را برپا می دارد .

مال کوچکترین واحد ایلی است که میتوان آنرا واحد ، اقتصادی اجتماعی و سیاسی نامید ، واحد اقتصادی از این نظر

که هر يك از خانوارها دارای حدود متوسطی برابر با ۱۰۰ راس دام می باشند ، اجتماعی از این نظر که دستجمعی زندگی

نموده وبا هم جابجا شده وبا هم نیز کوچ می نمایند . دستگاه سیاسی از این نظر که کلیه پایه های تمیم گیری اجرا در ایل

از مالها شروع می گردد .

عنوان : مراودات مرزی ونقش آن در اشاعه فرهنگی (منطقه غرب دریای خزر در استان گیلان)

مسئول اجرای طرح : دکتر محمود روح الامینی

همکاران : دکتر محمود طالقانی

واحد اجرا : موسسه مطالعات وتحقیقات اجتماعی

اعتبار مصوب به ریال ، ۳۷۴۵۲۰۰ ریال

واحد تامین کننده اعتبار : دانشگاه تهران

تعداد صفحات :

تاریخ شروع : ۱۳۷۱

تاریخ انتشار : ۱۳۷۴

مراودات مرزی در پیدایش عناصر مادی و غیر مادی فرهنگی نقش تعیین کننده ای دارد. این عناصر در کوتاه

وبلند مدت اثرات مثبت ومنفی در منطقه باقی می گذارد.

برخورد آگاهانه مبتنی بر تحقیقات علمی می تواند برنامه ریزان ودست اندرکاران مسائل فرهنگی ، اجتماعی

اقتصادی وسیاسی جامعه را در پیش بینی عواقب سوء این نوع مراودات وكوشش دراز بین بردن آنهاوهم چنین

شناخت وتقویت آثار مثبت آن یاری کند.